

Pacsai Virág¹

¹Pécs - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, levelező munkarend

DIAGNOSZTIKUS KÉSEDELMET BEFOLYÁSOLÓ FAKTROK VIZSGÁLATA MÉHNYAKRÁKBAN SZENVEDŐ NŐK KÖRÉBEN

Célkitűzés: A méhnyakrák gyógyításának eredményességéhez lényeges késlekedési idő, amely az első tünetek jelentkezése az orvoshoz fordulás, illetve a diagnózis felállítása között eltelik. A vizsgálat célja megvizsgálni, a méhnyakrákban szenvedő nők körében a diagnosztikus késedelem mértékét és az azt befolyásoló faktorokat. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk 2016 április és 2017 február között célirányos nem véletlenszerű mintavételi módszerrel kiválasztott az elmúlt öt évben méhnyakrákkal diagnosztizált, Zalaegerszeg és Szombathely város kórházaiban kezelt páciensek és a Mályavirág Alapítvány tagjai körében (n =147). A saját szerkesztésű kérdőív kérdéscsoportjai: szociodemográfiai adatok, ismeret, késedelem, tünetértékelés, általános orvoshozfordulási szokások. A leíró statisztikai elemzés mellett χ^2 -próbat, ANOVA-t alkalmaztunk ($p < 0,05$), SPSS szoftver alkalmazásával. **Eredmények:** Az 51 év felettiek ($p=0,018$) és az alacsony végzettséggel rendelkezők ($p=0,006$) szignifikánsan kevesebb ismertetelre rendelkeztek a méhnyakrákról. Leggyakoribb tünetek a hüvelyi vérzés közszülés után, két menstruáció közötti vérzést, hasi- vagy kismedencei fájdalom. A páciens késedelem (PK - tünetészleléstől - orvoshozfordulásig) átlagosan $4 \pm 6,1$ hónap. Az orvosi késedelem (OK - orvos felkeresésétől - a kezelés megkezdéséig) átlagosan $3 \pm 6,1$ hónap. Az életkor ($p=0,173$) lakhely ($p=0,576$), a családi állapot ($p=0,483$) és az iskolai végzettség ($p=0,064$) alapján nem volt szignifikáns különbség a PK-ben. Akiknek három vagy több tünete volt szignifikánsan ($p=0,020$) hosszabb volt az OK (átlag: 9,76 hónap). **Következtetések:** Egyértelmű, késedelmet befolyásoló faktorként a tünetek számát sikerült azonosítani. A tünetészlelést követő halogatás hatással lehet a prognózisra. A diagnosztikus késedelem okaival összefüggő faktorok ismerete hozzájárulhat a prevenciós kampányok hatékonyságának növeléséhez, és a korai felismerés támogatásához.

Kulcsszavak: méhnyakrák, orvoshoz fordulás, késői diagnózis, prevenció

Horváthné Kívész Zsuzsanna¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet